

NAPREJ

Državna licejska knjižnica
v LJUBLJANI

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Izhaja razen ponedeljka in dneva praznika vsak dan.

Uredništvo in upravnštvo: Celje, Strossmajerjeva ul. št. 1, I. nadstropje.

Naslov za dopise: »NAPREJ«, Celje, Ček. rač. št. 11.959.

Stane mesečno 20 Din., za inozemstvo 30 Din.

Oglasil: prostor 1x65 mm 1 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo. Reklamacije za list so poštne proste.

Akcija mase.

(Tu je odlomek iz »Proletarca«, ki določno pove, kakšne neumnosti govori tisti, ki se v dosego svojih podlih namer sklicuje, naj masa odločuje. Zedinjenje bo prišlo, čim bo masa socialistično vzgojena. Zato pa je treba iti na delo z dobro voljo in poštvalnostjo, ne pa s puči. S tem sredstvom je mogoče doseči le stolčke, ki bodo po zedinjenju faktično nedosegljivi, ampak le poverljivi.)

Mi bi se popolnoma strinjali z »akcijo mase«, toda en pogoj imamo, in ta je bistven. Za socialistično akcijo je treba socialistične mase. Dokler pa masa ni socialistična, ne pomaga nič drugemu, kakor delati na to, da postane socialistična. To je sicer trdo delo, ampak brez njega ne bo uspeha.

Akcija mase brez socialistične vzgoje ne pomeni nič. Tako akcijo izvajajo že kapitalistične stranke. Njih agitatorji priganjajo mase na volišče; s kakršnim uspehom, je znano. Mase demonstrirajo za vsakovrstne nesocialistične in protisocialistične reči, ker same niso socialistične. Kakšno socialistično delo naj se pričakuje od takih mas?

Seveda se socializem opira na mase. Da more zmagati, mora imeti večino ljudstva za seboj, torej maso. Ampak dokler jo imajo drugi za seboj, je nesmiselno od svoje strani zahtevati akcijo mase. Najprej je treba maso vzeti tistim, ki jo imajo; drugo vprašanje je, kako se to doseže. Načinj so različni. Kapitalistični in polkapitalistični političarji so večkrat pokazali, da je to včasih razmeroma lahko. Enkrat vzamejo republikanci maso demokratom, drugič se godi narobe. Ali to ni posledica boljšega prepričanja, temveč nezavednosti, ker je mogoče maso zapeljati s puhlimi frazami, s praznimi obljubami, včasih s pivom in slabimi cigarami. S tako maso ne more socializem nič začeti. Njemu je treba zavedne mase in zato mora širiti zavednost med njo, dokler je ne napolni s trdnim prepričanjem. Kadar pa to doseže, postane akcija mase lahka reč in tedaj ne bo treba nobenih izumetničenih metod za dosego cilja.

Če ne bi bile volitive nič drugega vredne, vsaj približno pokažejo, kje je masa. Doselej kažejo, da je pri nasprotnikih. Zato je absurdno danes pridigati akcijo mase v interesu socializma tako, kakor da bi jo že jutri bilo mogoče izvršiti. Kadar pa pride masa radi agitacije, izobrazbe in organizacije na stran socializma, ima vsa pravico izvršiti vse tiste izpremembe, ki so v njenem in splošnem družabnem interesu in o katerih jo je medtem socializem poučil. Po vseh demokratskih načelih se ji mora manjšina tedaj podati; če se upira igra manjšina vlogo rebela in večina je zopet popolnoma upravičena, da izvrši svoje zakone eventualno s pomočjo sile. Jasno pa je, da bo v vsakem slučaju večina tem uspešnejša, čim večja bo, kajti čim manjša bo opozicija, tem manjši bo njen faktični odpor.

V tem smislu se je socializem vedno opiral na akcijo mase. Tako se tudi razume »diktatura proletariata«, o kateri so pisali merodajni socialistični pisatelji, ki niso nikdar govorili o diktaturi manjšine, ampak so le računali z možnostjo, da se manjšina upre večini, v katerem slučaju ima večina pravico diktirati, dokler ni premagan upor.

Govoriti o akciji mase pa obenem misliti na diktaturo manjšine je protislovje samo v sebi. Take besede se glase radikalno in marsikdo jih rad poslušaj, ker se mu po njih zazdi da se lahko izogne vsemu sitnemu delu izobrazbe in organizacije; ali resnično radikalno je le zavedno, smoteno, radi tega tudi premišljeno ustvarjajoče delo. Dozvedno je, da je ta pot daljša, v resnici pa je krajša, kajti uspehi, ki se z njo dosežejo, so lahko tudi vzdržljivi in od njih je možnost priti do novih.

Ugovori „Napreju“.

Evo, tukaj navajamo kolikor mogoče natančno en ugovor opozicije, ki je vreden premisleka in ki je vsak dan v ustih sodrugov, ki se ne morejo odločiti ne za eno, ne za drugo stran. Koren je pošten in dober človek in podlo je

vebla« in svete prisege, to ne gre. Tudi ne gre, da bi se sprejemali hromi, kruljavji, slepi, naluščivi, gluho-nemi, škurbasti, kajti vojaški stan niso mačje solze. Pohabljeni in ženske iz mnogih ozirov in pomislekov sploh in posebe nimajo pravice do te časti. Četrtilč je njena vojaška uprava jako pomankljiva ter ne kaže nobenih organizatorskih sposobnosti. Vojska brez generalov, vojskovodij, polkov, stotnij, vojašnic, konj, topov in kolesljev je obsojena na pogin. Tudi komis ne sme biti iz bele moke in tako majhen, kajti sicer ni komis in se vojščaki lahko upro, češ, kruha nam dajte. Še o naboru naj povem, da morajo novobranci prepevati, vriskati, kričati in tuliti, ali če že ne tega, da vsaj kramlajo med seboj, rečimo z besedami: orkaluj, fiks lavdon, križan duš, vura, tavbljih, marš škarte, še en štefan, Micka. Tudi ne zadostuje, da prišije mati fantu bej voščen šopek, marveč mu mora dati punca svežo, rdečo metlo iz rožmarina in nageljnov. Cula medenih kolačev in lesen konjiček ni primerno darilo za novega vojščaka in to bi se moralo pri birni posebno upoštevati. Sploh in posebe pa so to sami nasveti, ki jih lahko razume kdorkoli tako ali pa drugače. Menim pa, da bi jih cerkev v lastno korist in večjo slavo božjo ne smela prezreti. (Konec prihodnjic.)

od »Napreja«, da ga imenuje lopova. Res je to, sodrugi, važno je pa tudi o-zadje, ki je napeljalo Korena v njegov sedanji puč.

Spoznanje ga ni dovedlo do tega, niti slab gospodarski položaj, pač pa čisto navadne osebne razprtije. Koren je bil navajen misliti, da je vsak zmogen posameznik stranka, zato je mislil tudi v tem slučaju, da je Bernot stranka. Pa že v tem slučaju, če bi bilo njegovo mišljenje pravilno, je zašel v strašno protislovje dejanj in besedi. Govoril je neprestano, da je za stranko in zedinjenje vsega proletariata, po drugi strani je le hotel uničiti Bernota.

Ko bi bil svoji neumni ideji ustvaril vsaj noge in glavo in mislil: Če uničim Bernota, uničim stranko. Misli pač ni na to, oziroma je na to mislil, hotel pa je uničiti Bernota in tem onemogočiti nadaljnje delovanje stranke. V svoji individualistični mentaliteti mu je bila to popolna logična zveza in prepričan je bil, da je tako in ni drugače. Potem pa bi bila stranka zopet odvisna od enega boga, bi bi bil sedaj on, Koren. Da ni svojih dobrot dajal z lepimi nameni, dokazuje njegovo sedanje očitanje, češ, da je vse, kar je on žrtvoval za dobre namene, zlorabljeno proti njemu samemu. Človek, ki se sklicuje, ali ki-pusti, da se drugi sklicujejo na to, kar je kdaj dobrega storil, se natančno zaveda, da s svojimi darežljivostmi ni dosegel zaželjenega uspeha in da je treba sedaj na vsak način trkati in apelirati na obdarovančovo hvaležnost. Res je podlo od obdarovancev, če ne ubogajo svoje dobrotnike do zadnje pičice, toda to le po buržujski morali. Po socialistični morali pa je podlež tisti, ki se na te svoje dobrote sklicuje in s tem kaže, da mu je zanje žal, ker jih ni storil iz dolžnosti napram socialistični družbi, ampak z namenom, da izzovejo v masi čut hvaležnosti in udanostne poklone. Če se še tak človek drzne imenovati socialist, je to brezprimerna nesramnost od njegove strani, če pa tega človeka imenuje socialisti cela vrsta njegovih zvestih, je socializem v tistem kraju s tisto minuto zginit v puhel nič.

Protisocialistični so torej tisti, ki zagovarjajo po buržujski morali dolžnostno hvaležnost, niso pa vredni obsoje, če to delajo iz nevednosti, ki je še glavni sovražnik proletariata v Sloveniji.

V tozadevni nagradni tekmi je bilo toliko lepih članokov in člančičev, ki vsi po vrsti dokazujejo gornjo trditve, da je nevednost res to, kar je, pa se ljudem še tako malo odpirajo oči. Nevednost podpirajo in s tem nesmrtno greše nad proletariatom vsi tisti, ki širijo divjo gonjo proti edinemu socialističnemu dnevniku, ki ga hočejo uničiti zato, ker vzbuja lopovom vest in s tem dela nemir med njihovimi vrstami. Ti lopovi se namreč začnejo med seboj prekljati, kdo je po mnenju »Napreja« večji loopy in vsak kaže svojega sočloveka, da mogoče s tem kolikortoliko pomiri svojo vest.

Kako slepi so ti ljudje, ki tako mislijo. Vest bo pomirjena le takrat, kadar bo zločin priznan in kolikortoliko poravnau. Poravnali ga pa bodo ali sami s svojo odkritosrčno izpovedjo, ali pa javnost, ki se jih bo na lep način otresla in jih pokrila z mabom pozabljenja. Javnost je torej v tem slučaju nekaj dobri angelj, in pomaga ljudem pomirjati slabo vest, ljudje pa v svoji slepoti obsipavajo javnost in njene zagovornike z najgršimi psovkami in z vso enegijo de-

lajo na tem, da vse, kar vznemirja njihovo že itak ruvajočo vest, uničijo.

Kot zločinci pa imajo premalo energije in zato se jim ves njihov trud ne bo posrečil. Uničili bodo res nekaj, toda s tem bodo stranko samo razčistili, kajti za njimi bo drlo vse, kar je individualistično navdahnjenega in s tem nesocialističnega, ostalo pa bo kompaktno vse, kar je poštenega in kar obsoja protisocialistično gonjo.

Škodljivo je misliti, da je ta puč zadnji v socialistični družbi. Mnogo še bo takih, ki bodo sledili svoji egoistični naravi in izzvali to egoistično nray tudi v drugih, ki si jo sami niso upali izzvali.

Z zavednostjo pa bo rasla tudi energija socializma, ki bo uničevala individualizem že v kalih in pozni naši potomci ne bodo individualizma več poznali, ker ga ne bodo videli pri drugih; posebno upliva kakšna duševna stran inteligenta na proletarijat in kdor pride v takšne prilike, v katerih bi bila ta duševna stran najprimernejša za vporabo, si to stran osvohi in se potrka na prsi: Sedaj sem tudi jaz duševno bitje. Tudi to opičarenje izvira iz nevednosti in tudi to opičarenje bo počasi izgubljalo tla, vendar je to opičarenje nevarnejše, kakor ona preje omenjena nevednost, ker je samostojnost človekova šele v povojih in je vse še navezano drug na drugega.

Duševni ali psihološki problemi so tako zanimivi, da je mogoče iz njih izluščiti marsikakšen odgovor na ugovore Korenove pučarije. Skušali bomo pač to v čim boljše obliki podati in če bo razumel eden iz proletariata, bo s tem že veliko doseženega, ker razvoj se počasi izpopolnjuje.

Politične vesti.

* **Narodna skupščina** je v soboto načelno sprejela zakon o ustrojstvu vojske. Zemljoradnik Dušan Dimitrijevič se je nekaj kregal, češ, da orožje pri nas še ni dovolj izpopolnjeno. Torej zastopnik tistega dela naroda, ki v vojski skoro največ trpi, se je zavzemal za to, da bi se orožje, ki je za to tukaj, da zadaja ljudem smrt, da bi se to orožje še bolj izpopolnilo. Če bomo tako napredovali, bo kmalu ljudstvo od vseh strani obdano z orožjem, da mu bo treba samo skočiti in se bo samo poklalo.

* **Seja ministrskega sveta** je bila v soboto dopoldne. Ministrski svet se je posebno bavil z reparacijskim vprašanjem. Vlada se je odločila za sporazum z Nemčijo, v smislu katerega se Jugoslavija odreka nadaljnim dobavam živine na račun vojne odškodnine, reparacije se naj poravnajo v materialu. Pričakujejo, da bodo posamezni ministri predložili — za svoja področja zaželjena naročila min. svetu z utemeljitvijo, zakaj naročajo baš pri tistih nemških tovarnah. Min. svet bo stvari preresetal in bo potem oddelek reparacijske komisije v Parizu za izvršitev mednarodnih pogodb izvedel nabave. Naročiti je mogoče v Nemčiji blago za 30 milijonov zlatih mark, toda naročilo bo moralo veljati za l. 1924. Min. svet je teh 30 milijonov razdelil tako, da odpade na poljedelstvo in industrijo po 12, na obrt pa 6 milijonov zlatih mark. Dovolil je tudi poseben kredit 5 milijonov za razne nabave drž. uradnikom in častnikom.

* **V Bosni in Hercegovini** so razpustili vse organizacije »Hanao« (Hrv. nar. omladina), češ, da stremi »Hanao« za organizacijo protinarodnih elementov v Bosni in Hercegovini.

„Rodbinska knjižica“.

Naša skrbna pastirica, katoliška cerkev tega pomena ne upošteva in skuša popraviti svojo zmotno šele tedaj, ko je otrok že preveč razpósajen in ga je težko obrzdati. Tudi nabor in vpoklic njenih vojščakov ni v popolnem skladu z nebeskimi interesi in državnimi predpisi. Prvič cerkvena uprava ne vodi pravega registra, ker zapisuje novobrancelce šele, ko so že prišli s prtljago v vojašnice, mesto da bi jih imela na ogled pred naborom in bi jim pošiljala predpisane tiskane pozivnice. To izpodriva disciplino in lahko rodi slabe posledice, kajti ta ali oni se utegne odtegniti in stopiti v društvo beguncev. Drugič sprejema v vojaško stroko tudi ženske, kar pomeni kršitev versajske mirovne pogodbe in je sploh dokaz reakcionarnosti. Ženska ima svoj poseben poklic in tudi njeno srce z dušo in telesom ni primerno za vojaško službo ali suktnjo. Vojaški krojači delajo uniforme po enem kopitu in ni izključeno, da bi moral ženski novobrancelc v spodnjih hlačah na vezba-lišče. Tretjič dela vedno in povsod poglavitno napako, ko sprejema v nebesko vojsko vse povprek in počez. Cerkveni nabor je židovska šola. Brez komisije in zdravniških izvedencev, brez strogega pregleda in pravične ocene, brez »feld-

* Obletnico porušenja Bastilje so praznovali Francozi v soboto 14. julija. Ta dan so praznovali tudi ponekod v Jugoslaviji, posebno se je zavzelo zanj predsedstvo HRSS, ki je imelo v soboto zvečer ob 6. zaupni sestanek. Na tem sestanku je predaval Radić o zavzetju Bastilje in o pomenu tega praznika ter o sedanjih političnih situaciji pri nas.

MALO ODGOVORA NA FELICIJANOV ČLANEK V PETKOVI »ENAKOSTI«.

Podpisani članek je napisal v petkovi »Enakosti« članek »Revolucija se širi«, v katerem očita »Napreju«, da je v svoji 149. številki napadel celjski krajevni odbor, Korena in starejše sodruge. To je zlobno natolčevanje, kajti »Napreju« je samo konstatiral, da niti Korena niti mnogi starejši sodrugi nimajo patenta na socializem v Celju in okolici. Če je to napad, naj sodi članstvo samo.

Dalje pravi prijatelj Felicijan (oprostite, da Vas imenujemo prijatelja, tudi Kristus je nazval Juda Iskariota prijatelja), da se je »Napreju« norčeval iz krajevne organizacije celjske. Dovolj žalostno je, če je videl ta možakar norčevanje iz organizacije, ko bi bil lahko vsak drugi otipal, koga je zadela naša norčava puščica. Če pa članek morda misli, da bo z zavijanjem in potvarjanjem »Naprejevih« člankov ljudi prepričal, da »Napreju« laže, naj malce prevdari, da ima laž kratke noge. »Napreju« lahko vsak prebere in se prepriča, če je nasprotna trditev utemeljena; kdor pa si ne vzame toliko časa, in rajši kar na slepo veruje podlim lažem o »Napreju« je pa itak boljše, da ni v socialistični stranki, kajti slepo verujočih ljudi socializem ne pozna in jih tudi poznati ne more in ne sme. Povdarjamo, da jih imamo rajši tisoč, ki mislijo z lastnimi možgani in nimajo slepe vere, ampak verujejo le to, kar vedo, kakor pa na desetisoče backov, ki mislijo le z glavami voditeljem ali drugih takih a la Felicijan in verujejo slepo v to, kar ti v časopisju napišejo. Zadnji so voditeljem dobro sredstvo za dosego ministrskih in drugih stolčkov, onih tisoč je pa temelj bodoče socialistične družbe.

Da pa bi bilo čim več takih, ki pripomorejo koritarjem do ciljev, za to že skuša skrbeti sekcija kvartopircev in drugih takih zedinjevalnih faktorjev po Celju, ki agitirajo okoli za odvedo »Napreju« in hujskajo »Naprejeve« raznašalce, naj službo odpovedo. S tako podlostjo pa, žal, listu ne morejo škodovati, ker ima Slovenija vsaj še nekaj ljudi, ki se javnosti ne boje in se žrtvujejo vsak čas zanjo. Če boste hoteli uničiti javnost, da vam ne segreje maslo na glavah vroče solnce, ne bo pomagalo samo, da uničite ljudi, ki javno pišejo, ali da uničite dnevnik, v katerem je vse javno pisano, uničiti boste morali vse poštene ljudi, ki so povsod za to, da tajne mešetarije ne ostanejo skrite. Pa četudi zmagate na papirju ali s kupljenimi znamkami, vaša zmaga bo le puhla pena, čisto navaden milni mehurček bo, ki se sveti tako dolgo, da se razblini.

S. Leskovska napadate, prijatelji, zato, ker si je predrznil v štorah povedati pred članstvom svoj predlog. S. Leskošek je ravnal napačno, ker je sploh predlog stavil. Ni pa bilo drugače mogoče, kajti demagoški klici okoli Korena sedečih so begali članstvo vedno bolj. Ni pa rečeno s tem, da je S. Leskošek priznal pravilnost tistega sestanka, tudi druga dva »demagoga« sta bila z njim enega mišljenja.

»Naprejeva« grupa, kakor jo izvolite imenovati, si šteje v čast, da jo imenujejo demagoško taki ljudje, ki se sami demagogije šele uče in zato pridno sledijo svojemu preroku po vseh agitacijskih poteh. (Začetniki hočejo navadno sami največ znati). Rečemo vam: Če začne enkrat ta grupa z demagogijo, se boste morali skriti vi vsi, kolikor vas je in kolikor mislite, da vas je. Ljudstvo je demagogije že vajeno, zato vam nekateri za hipec slede, če pa bo prišel med ljudstvo kdo, ki bo vašo demagogijo ubijal s protidemagogijo, bo šlo ljudstvo za njim, ker je toliko pametno, da ni več starokopitno.

Takole, gospodje, zdaj imate tu nekaj, za kar boste lahko zgrabili z obema rokama, češ, »Naprejevci« bo-

do začeli z demagogijo, ljudje, bojte se jih in držite z nami. Pa niti to vam ne bo pomagalo, niti to vas ne bo rešilo pogina.

Zavest ljudstva se začenja polagoma probujati in s probujanjem ta zavesti gineva upliv posameznikov, pa naj so ti zmožni še takih dejani.

V ravno tem članku petkove »Enakosti« odgovarja Felicijan tudi na notico v 149. številki »Napreju«, ki jo je napisal zasebni nameščenec sporazumno z nekaterimi drugimi zasebnimi nameščenci iz Celja.

Če misli Felicijan, da spada tudi tista notica k revoluciji, mu ne moremo pomagati. Če pa se mu zdi le škoda papirja in časa! (teško verjetno) in odgovarja zato v enem članku na oboje, je opravičljivo in zato odgovarjamo tudi mi vse skupaj.

Prvič se je Felicijan prav na debelo zlagal, ko je napisal, da so bili vsi došli pregledani, če so strokovno organizirani. Kdor je bil na sestanku pri Janžeku 7. tm. in je količkaj pošten, bo to laž uvidel. Drugič ni »neki« Arnšek prilezel, temveč je prišel v dobrem mnenju, da se bo naučil kaj dobrega tudi v strokovnem pokretu. Ker pa ne obstoja še strok. organizacija za njegov delokrog, se je res težko odločil iti tja.

Tretjič ni Felicijan zahteval, naj se došlec legitimirajo, temveč ga je čisto prostaški nahrulil, naj gre ven, ker ne spada noter. Še nekaj drugega je vredno opombe:

Baš ob vstopu s. Arnška je neki govornik naglašal, naj se strok. org. ne vmešavajo v politiko. Takoj po izbruhu Felicijanovem pa se je oglasil neki »prijatelj«: Ven z njim, ker je Bernotovec! In ljudje, ki so še ravnokar prirejali absrahiranje od političnih zadev, so sedaj zahrumeli: Ven z njim, ker je Bernotovec! namesto: Ven z njimi, ker ni organiziran! Tisti pa, ki so takozvani Korenovci, so ostali noter, četudi so ravno tako organizirani kakor s. Arnšek.

Poslednjič je dosti žalostno za Vas, gospodje Felicijani in drugi taki, da se z vso vehemenco svojih pljuč zaženete na 20-letnega človeka in ga nazenete iz svojih sestankov. Čisto jasno kaže, da nimate smisla za to, kako strastno hrepeni miadica po ukih, ki njej prija.

Kar se tiče nadaljnjih izvajanj Karla Felicijana, pripominjamo in konstatiramo, da so čisto navadne prostaške laži; »ena organizacija« je pri njem »cela vrsta organizacij«, da si »ne puste od nobene strani diktirati«, je tudi laž, ker zveni iz članka samega diktat ene osebe, itd. itd.

Pripočamo člankarju, ozir. podpisancu, naj se nauči najprvo pošteno misliti, potem naj se šele javno oglašaja in z lastnoročnim podpisom piše »dol z demagogi okoli Napreju!«

Razno.

r Prepoved veselje, shodov, sejmov itd. radi obstoječih epidemij v političnem okraju celjskem, je že preklicana, Ostane pa še nadalje v veljavi v občinah: Braslovče, Vojnik, Sv. Jurij ob južni železnici, trg in okolica in Škofjvas. Okrajno glavarstvo v Celju, 14. julija 1923.

r Baže je ministrstvo poljedelstva že odobrilo večji kredit za reguliranje večjih rek, ki poplavlja ob deževju.

r Največji most na svetu postavljajo na reki Hudson, severno od New-Yorka. Dolg bo 777 metrov, visok 116 metrov in širok pa 13 metrov.

Celje.

c Diskusijski večeri in Korenova visokost, ki jih sklicujejo ljudje okrog Korena, bodo vedno zanimivejši, baže tudi poučni? — Na zadnjem diskusijskem večeru so celo sklenili na Korenovem širšem zaupniškem sestanku, da bodo od sedaj naprej obravnavali samo socialistično znanost in ne več medsebojne prekljarije o užaljenih podpornikih. Sodrugi nam pripovedujejo, da bo vse gladko šlo. G. Koren bodo nakupili knjige, iz katerih bodo potem predavali — ? — baže praktični socializem. Ker bo tako razlaganje trajalo samo do Korenovega stolčka, bi se mi usojali dodati k programu diskusij, naj bi g. Koren razlagali n. pr.: 1. Individualistično gospodarjenje pek. mojstrov in dobič-

ki 2. Kdaj rihla biti obrtnik pravi socialist. 3. Obračun I. Vsedelavskega zleta. 4. Obč. politika. 5. Lansiranje mnenja v mešč. časopise itd. Na ta način bo prav dobro uporabljena ta še precej dolga doba. (op. ur.)

c Svi ču orjunaši...! Sokol že nekaj časa sem ne prikriva, da je popolnoma buržujski ptič. Niti za to, da bi bil »nevturalen«, se ne poteguje več. Ko se je rodila orjuna, smo mi takoj rekli, da ni drugega kakor Sokolova podružnica in samo zato posebna podružnica, ker bi ne šel niti neumni proletariat več v sokolsko telovadnico, če bi stalo na nje vratih zapisano, da je to telovadnica za nacionalistične metatle bomb in revolverse strelce na preproste delavce (slučaj Slovenska Bistrica, Šiška, ljubljanski Tivoli itd.) in nacionalistične paličarje proti preprostemu delavstvu. Sedaj, ko si ustanavlja delavstvo svoje telovadne enote, ko torej navzlic Sokolovi razkrižani »nevturalnosti« zapuščajo njegove telovadnice, pa Sokol nič več ne zakriva, da ni samo Orjuna njegovo podružnica, temveč, da je on sam podružnica Orjuna. Celjsko delavstvo, ki tega do danes ni hotelo videti, je to lahko videlo v nedeljo zvečer, ko se je vračala večja četa uniformiranih Sokolov in Sokolov z bogve kakšne prireditve. Četa je bila dobre voje, kakor je to po prireditvah navada, in v tej dobri volji si je dajala duška s pesmijo. Tako je tudi na ves glas pela znano svojo himno brez repa in glave: »Srem, Banat in Bačka...«, pri kateri pa ni v refranu povdarjala: »svi ču Sokolovi...« kakor svojčas, temveč prav odkritosrčno: »svi ču — orjunaši...« S tem je torej brez vsakega nadaljnjega ugovora dokazano, da se Sokol danes ne čuti več Sokola, temveč orjunaša! Naj si to dobro premisli tisto neumno delavstvo, ki daje sebe in svojo deco namesto v svojo proletarsko v meščansko telovadno enoto, kjer mu potem zlasti otroke vzgojijo v prepeače in direktakcioniste proti ideji proletarskega osvobojenja! Delavci in delavke, ki se ne čutite orjunaše: proč od Sokola!

c Razpis službe mestne babice. Na temelju sklepa redne javne seje občinskega sveta z dne 2. julija t. l. se razpisuje mesto mestne babice z letnim honorarjem 700 Din in sledečimi službenimi dolžnostmi: 1. Ženskam, ki so v mestni ubožni oskrbi, ali ki se izkažejo z ubožnim spričevalom kot ubožne stranke, je nuditi porodniško pomoč brezplačno. 2. Mestna babica je dolžna nuditi brezplačno pomoč pri naglih porodih in pri počestnih porodih. Mestna babica dobi za vsak porod, pri katerem je dolžna intervenirati, po predpisu mestnega fizika potrebna zdravila kakor je lizol, vata itd. Babice, ki reflektirajo na to službo, naj vložijo kolokovane prošnje najkasneje do 1. avg. 1923 pri mestnem magistratu in prošnjam priložijo: babični diplom, rojstni list, domovnico in uradno zdravniško izpričevalo. Morebitna potrebna pojasnila daje uradno predstojništvo mestnega magistrata (soba št. 8). — Celje, dne 13. julija 1923. Mestni magistrat celjski. Za župana: Šubic s. r.

Maribor.

m O »Glasbeni Matci« je napisal neki doktor v »Taboru« 14. jul. podlistek, v katerem govori o tej matici tako, kakor da bi bila narodna obrambo društvo, ne pa glasbeni zavod. Glasbena Matica vabi po njegovem »vse zavedne Mariborčane brez ozira na njih mišljenje, stranko in sloj. Edino, kar Matica poudarja brez kompromisa, je nacionalni moment.« Kakšni bodo tisti »zavedni«, ki se ne bodo ozirali

na nič drugega, samo na narodnost? Zdi se nam, da se bodo pri taki »zavednosti« še celo glede narodnosti dali zapeljati k površnosti in da bodo smatrali za najboljšega narodnjaka tistega, ki zna najbolj kričati, ali pa svoje kremplje najbolj skrivati. — Po vsem svetu velja glasba za najbolj mednarodno umetnost. Pri nas smo pa potrebovali doktorja, ki nam razlaga, da mora biti narodnost edini moment... Ali pojdemo kdaj še globje?

s Korenova revolucija je padla v ajmoht tudi v Velenju in v Brežicah. Tam zaupniški sestanek, tu okrožna konferenca, pa povsod se delavstvo zelo trezno in odločno izjavlja za dodržanje programa in pravilnika ter proti posameznikom, ki hočejo svoj vpliv in svoje nekdanje delovanje zlorabiti, češ, pravilnik je dober, toda jaz sem še boljši. Vsak, kdor se bo izdal za boljšega in najboljšega, bo dobil tak odgovor. Proti pravilniku ne bo smel nihče več, kdor bo hotel imeti zupanje zavednega delavstva.

v Odbor DTE v Celju! Danes v ponedeljek ob 20. važna seja v Strok. tajništvo! Ne pozabite!

To in ono.

Novo delo Uptona Sinclaira. Nam že dobro znani ameriški pisatelj Sinclair je plodovit in delaven. Komaj je izdal nov roman, je že presenetil ameriško javnost z novim delom. Resnično presenečenje! Novo delo je drama v štirih dejanjih, drama v svobodnem verznu, ki se lahko porabi tudi za kino. Pravzaprav je to satira, ironija, farsa, ki je polna žrjavice. To delo nima para v angleški literaturi. Humor, satira, ironija, revolucionarna kritika in neumilno trganje modernega socialnega življenja. Veličastnogrorna karikatura vojne in slika pekla. Sinclair je postal Dante svojega časa. Vsebinska drama je sledeča: Satanov šaljevec se preobleče za nuno in se ukrade v nebesa, kjer izmakne zlat ključ od nebeških vrat in zaklene vse nebeške trupe. Satan in njegovi pomagači, ki imajo zdaj svet v svojih pesteh, sklenejo, da upravitelj pekla Mamon zaneti vojno na zemlji. Mamon pošlje na svet svoje zvedence in dva od teh postaneta tekmujoča kapitalista v dveh največjih državah. Najdejo nove oljne vrelce in največji državci se začneta prepirati radi olja; končno izbruhne vojna po vsem svetu. Mamonovi agenti postanejo vodilni državniki, diplomatije, škojfe, general in propagandisti v konfliktu. Vojna se nadaljuje s pomočjo najboljših moralnih sredstev, ki jih izmišlja Satan, Medtem, ko je Satan s svojimi demoni zaposlen na zemlji, se ukrade v pekel več pacifistov in socialisti zanetijo revolto med hudčiči in se polaste pekla, ustanove diktaturo proletariata in pošljejo na svet propagandiste za splošno revolucijo. Na predvečer velike bitke se spuntajo vojaki v strelnih jarkih in vojne je konec. Svet je na robu civilne vojne, tedaj pa se odklenejo nebesa in angelske trupe so izpuščene. Sodrugi Jezus pride na svet in apelira na bratstvo. Tedaj se zgodi nekaj, česar še nismo videli v nobeni drami. Igralci rebelirajo, češ, da je to, kar igrajo, boljše, in v zadnjem dejanju prenehajo igrati, napadejo avtorja in naredo na odru veliki kraval. Igra se konča s pretepom, ne da bi bila drama zaključena. Jezus še danes zastoni apelira na bratstvo in ljubezen vseh ljudi...

Izdajatelj: Zvonimir Bernot (v imenu pokr. odb. SSJ in KDZ). Odgovorni urednik: Alojz Leskošek. Tisk Zvezne tiskarne v Celju.

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana, Frančiškanska ulica števil. 3
registrovana zadruga z omejeno zavezo.

TISKOVINE

ZA ŠOLE, ŽUPANSTVA IN URADE. NAJMODERNEJŠE
PLAKATE IN VABILA ZA SHODE IN VESELICE

Letne zaključke

NAJMODERNEJŠA UREDBA ZA TISKANJE ČASOPISOV,
KNJIG, BROŠUR ITD.

STEREOTIPIJA

LITOGRAFIJA